

Để học bài Trao đổi về một vấn đề - SGK Ngữ văn 7 tập 1 Cánh diều thật dễ dàng, Đọc tài liệu giúp các em giải quyết các câu hỏi đưa ra trong sách. Từ đó các em có thể tự hình dung, liên hệ với vấn đề muốn trao đổi của mình rồi thực hành.

Soạn bài Nói và nghe trang 54 lớp 7 Cánh diều: Trao đổi về một vấn

1. ĐỊNH HƯỚNG

a) Để có thể hiểu đúng hơn một vấn đề, các em thường phải trao đổi về vấn đề đó. Vấn đề trao đổi có thể là một hiện tượng đời sống hoặc một vấn đề văn học. Ví dụ:

- Trao đổi về hiện tượng thiếu tôn trọng trong giao tiếp.
- Trao đổi về nội dung hoặc nghệ thuật của một bài thơ bốn chữ, năm chữ.

b) Để trao đổi về một vấn đề, các em cần chú ý:

- Lựa chọn vấn đề cần trao đổi (một hiện tượng đời sống hoặc đặc điểm nội dung, nghệ thuật của một khổ thơ, đoạn thơ hay cả bài thơ bốn chữ năm chữ).
- Xác định các nội dung ý kiến cần trao đổi.
- Trao đổi, thảo luận trong nhóm về vấn đề đó.
- Khi trao đổi, cần nêu rõ cách hiểu hoặc quan điểm của bản thân, đồng thời, tôn trọng các ý kiến khác.

2. THỰC HÀNH

Bài tập:

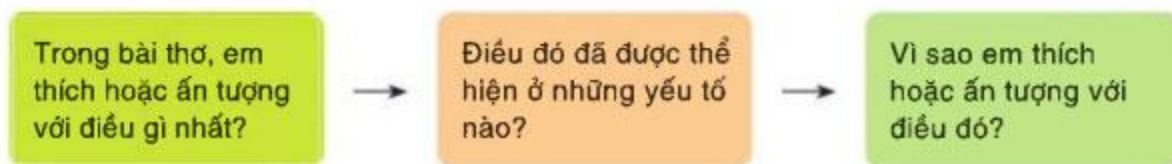
Trong các bài thơ “Mẹ” (Đỗ Trung Lai), “Ông đồ” (Vũ Đình Liên), “Tiếng gà trưa” (Xuân Quỳnh), em thích nhất bài thơ nào? Vì sao?

a) Chuẩn bị (Về bài thơ Tiếng gà trưa của Xuân Quỳnh)

- Xem lại nội dung đọc hiểu bài thơ Tiếng gà trưa.
- Xác định những nét đặc sắc về nội dung và nghệ thuật của bài thơ.

b) Tìm ý và lập dàn ý

- Tìm ý cho bài nói bằng cách đặt và trả lời các câu hỏi sau:

- Lập dàn ý cho bài nói bằng cách lựa chọn, sắp xếp các ý theo bố cục ba phần.

Mở đầu	Nêu điều em thích hoặc ấn tượng nhất ở bài thơ. Ví dụ: Trong bài thơ <i>Tiếng gà trưa</i> , tác giả đã rất thành công khi sử dụng một số biện pháp tu từ đặc sắc.
Nội dung chính	Nêu ý kiến cụ thể của em về các biện pháp tu từ đặc sắc đã xác định ở phần mở đầu. Ví dụ: Ở đoạn thơ: " <i>Nghe xao động nắng trưa / Nghe bàn chân đỡ mỏi / Nghe gọi về tuổi thơ</i> ", nhà thơ đã dùng biện pháp "ẩn dụ chuyển đổi cảm giác, lấy thính giác (nghe) thay cho thị giác (thấy) và việc lặp lại ba lần ở đầu dòng thơ động từ <i>nghe</i> có tác dụng đem lại ấn tượng như tiếng gà ngưng lại, làm xao động không gian và cũng làm xao động cả lòng người. Tiếng gà cũng làm kí ức ta quay lại với những kỉ niệm của tuổi thơ." (Đinh Trọng Lạc).
Kết thúc	Khẳng định lại ý kiến của bản thân. Ví dụ: Các biện pháp tu từ đã mang lại cho bài thơ một vẻ đẹp độc đáo về nghệ thuật ngôn từ.

c) Nói và nghe

Tham khảo yêu cầu về nói và nghe ở Bài 1, phần Nói và nghe, mục c (trang 38).

d) Kiểm tra và chỉnh sửa

Tham khảo hướng dẫn kiểm tra và chỉnh sửa đã nêu ở Bài 1, phần Nói và nghe, mục d (trang 38)

3. BÀI NÓI THAM KHẢO

Đề cung cấp tài liệu soạn bài Nói và nghe trang 54 lớp 7 Cánh diều chi tiết, Đọc tài liệu sưu tầm một số bài nói mẫu dưới đây, mời các em tham khảo để cùng soạn văn 7 thật tốt.

Bài thơ Tiếng gà trưa - Xuân Quỳnh

Mẫu 1

Kính thưa thầy/ cô giáo và các bạn! Trong những tiết học trước chúng ta đã được tìm hiểu các bài thơ “Mẹ” (Đỗ Trung Lai), “Ông đồ” (Vũ Đình Liên), “Tiếng gà trưa” (Xuân Quỳnh). Trong các bài thơ đó em thích nhất khổ thơ cuối bài “Tiếng gà trưa”:

“Cháu chiến đấu hôm nay

Vì lòng yêu Tổ Quốc

Vì xóm làng thân thuộc

Bà ơi cũng vì bà

Vì tiếng gà cục tác

Ổ trứng hồng tuổi thơ”.

Đoạn thơ trên là lời tâm sự chân thành của đứa cháu chiến sĩ trên đường ra tiền tuyến gửi về người bà kính yêu ở hậu phương. Từ tình cảm cụ thể là tình bà cháu đến tình cảm lớn lao như lòng yêu Tổ quốc, yêu xóm làng thân thuộc đều được biểu hiện bằng hình thức nghệ thuật giản dị, mộc mạc như lời ăn tiếng nói hằng ngày. Mục đích chiến đấu của người cháu được thể hiện rõ nét thông qua biện pháp điệp từ “vì” và điệp cấu trúc “vì+ yêu Tổ Quốc”, “vì + xóm làng thân thuộc”, “vì+ bà”, “vì+ tiếng gà”. Mục đích chiến đấu trước hết là yêu nước sau là yêu quê hương rồi mới đến gia đình. Đó là mục đích chiến đấu cao cả, thiêng liêng. Những vần thơ giản dị như lời ăn tiếng nói hằng ngày đó lại gây xúc động sâu sắc bởi nhà thơ đã nói giúp chúng ta những điều thiêng liêng nhất của tâm hồn.

Trên đây là bài trình bày của tôi về một điều mà tôi ấn tượng nhất khi đọc bài thơ Tiếng gà trưa, cảm ơn thầy/cô và các bạn đã lắng nghe. Rất mong nhận được sự góp ý từ phía thầy/cô và các bạn.

Mẫu 2

Trong các bài thơ Mẹ (Đỗ Trung Lai), Ông đồ (Vũ Đình Liên), Tiếng gà trưa (Xuân Quỳnh), em thích nhất bài thơ Tiếng gà trưa của Xuân Quỳnh. Bài thơ là những kỷ niệm và tình cảm đẹp giữa bà và cháu. Em rất ấn tượng với hình ảnh người bà nâng niu, chăm chút cho người cháu từng li từng tí. Bà chăm đàn gà nhỏ để dành dùm tiền mua cho cháu quần áo mới, thấp lên những ước mơ và hi vọng tuổi nhỏ. Tiếng gà đã trở nên thân quen và in sâu trong tiềm thức người cháu để mỗi khi nghe thấy âm thanh thân thuộc ấy, cháu lại nhớ về bà và những tình cảm triu mến năm xưa. Bài thơ cũng khiến em nghĩ về bà, biết ơn những tháng ngày được quần quít nghe bà kể chuyện, gối lưng cho nằm ngủ. Những tình cảm trong bài Tiếng gà trưa nhắc nhở em về tình cảm gia đình thiêng liêng tốt đẹp, trân quý quãng thời gian được ở cùng người nhà.

Bài thơ Mẹ - Đỗ Trung Lai

Trong các bài thơ Mẹ (Đỗ Trung Lai), Ông đồ (Vũ Đình Liên), Tiếng gà trưa (Xuân Quỳnh), em thích nhất bài thơ Mẹ của tác giả Đỗ Trung Lai. Bài thơ Mẹ là lời của người con, bộc lộ cảm xúc xót xa thương cảm khi thấy mẹ ngày một già đi, tuổi cao sức yếu, không còn khỏe mạnh minh mẫn như ngày xưa. Bao nỗi đắng cay, buồn vui cuộc đời của mẹ đều được miếng trầu cau chứng kiến. Nhà thơ Đỗ Trung Lai đã chọn hình ảnh cây cau để ví von so sánh với mẹ là một phát hiện khá tinh tế, nhiều biểu cảm, không chỉ về hình thể bên ngoài mà cả sự sâu lắng bám đốt thời gian thân phận của một đời người. Mẹ thì bao mong mỏi nhưng rồi thời gian khắc nghiệt như một quy luật luân hồi muôn đời: “Lưng mẹ còng rồi - Cau thì vẫn thẳng” và “Cau - ngọn xanh rờn, Mẹ - đầu bạc trắng”. Hai sắc màu trái ngược nhau, hai hình dáng tương phản nhau tạo ra một ám ảnh cho tiếng thơ tiếng lòng quặn bao nỗi thất khi “Cau gần với trời - Mẹ thì gần đất”. Chỉ qua hình ảnh miếng cau: “Một miếng cau khô - Khô gầy như mẹ” cũng đủ bao cảm thông héo hắt khi “Con nâng trên tay - Không cầm được lệ”. Hai chữ “nâng” và “cầm” đều chỉ động thái của tình cảm. Nếu “nâng” trang trọng kính trọng biết bao thì “cầm” lại nén bao đắng cay bấy nhiêu. Từng cặp biểu cảm được song hành tạo ra bao chất chứa, lời ít mà vọng xa. Chính đây cũng là sự vận động cảm xúc của bài thơ “Mẹ” dồn nén để buột ra câu cảm thán mang âm hưởng điệu hành trong thơ văn cổ: “Ngẩng trời hỏi vậy - Sao mẹ ta già”. Câu hỏi tự vấn đất trời cũng chính là tự vấn lòng mình. Thơ đã chạm được đến nỗi người, cõi người vừa đầm đăm vừa trống trải. Một sự cô đơn ngổ như vô vọng: “Không một lời chào - Mây bay về xa”. Như vậy, bài thơ là nỗi xót xa thương cảm của người con trước hình ảnh gầy guộc già nua của mẹ theo năm tháng.

Bài thơ Ông đồ - Vũ Đình Liên

Trong các bài thơ Mẹ (Đỗ Trung Lai), Ông đồ (Vũ Đình Liên), Tiếng gà trưa (Xuân Quỳnh), em thích nhất bài thơ Ông đồ của Vũ Đình Liên. Không hiểu sao, đến với bài thơ ông đồ của Vũ Đình Liên em lại bị cảm thấy thật buồn. Trong khung cảnh mùa xuân tươi mới, màu sắc sống động thì tác giả lại xây dựng lên hình ảnh ông Đồ u buồn, tiều tụy. Ông ngồi cùng bút nghiên buồn tênh, nhớ về những tấp nập xưa kia: bao nhiêu người thuê viết, khen ngợi tài, thảo những nét như phượng múa rồng bay. Những tài năng, tinh hoa văn hóa trước kia được trân trọng giờ bỗng bị phai mờ. Không ai có thể nói trước được rằng liệu năm sau ông Đồ còn ngồi đó để cho chữ nữa hay không? Sự tiếc nuối, hoài niệm của tác giả thật điển hình cho sự chuyển mình của thời đại bấy giờ. Một câu chuyện kể, vừa nhẹ nhàng vừa muốn gửi gắm những thông điệp cho thế hệ trẻ về việc lưu giữ, bảo tồn và phát triển những giá trị cốt lõi về văn hóa của đất nước ta.

Xem thêm:

- [Soạn bài Viết đoạn văn ghi lại cảm xúc sau khi đọc một bài thơ bốn chữ, năm chữ](#)
- Soạn bài Tự đánh giá lớp 7 trang 56 tập 1 Cánh diều
- [Soạn văn 7 Cánh Diều](#) biên soạn bởi Đọc tài liệu -